

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران	
شنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۳ - ۱۲ صفر ۱۴۴۶ - ۱۷ اوت ۲۰۲۴ - شماره ۲۴۸۰ - سال نهم	
۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱/۴	
hamdelidaily.ir newspaper.hamdeli.com t.me/HamdeliNews	
صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش چهره	
مدیر هنری: امین مرخیی چاپ: صمیم ۰۲۰-۶۵۵۸۶۸۰۰ تورج: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰	
تهران- خیابان مطهری- نزسیده به تقاطع سه‌رودی- خیابان سنندج	
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۸۸۸۳۹۴۵۱ - ۰۲۱۸۸۸۴۹۴۳۰	

یادداشت‌ها

خطر سقوط سرمایه اجتماعی دولت وفاق!

محمدحسین علایی

جامعه‌شناس

سرمایه‌ی اجتماعی دولت وفاق از چند سو در معرض تهدید هست و اگر مراقبت نشود حتی با خطر سقوط مواجه است. با وجود توفیق نظام و مردم برای تحقق دولت وفاق ملی، تا همین مرحله؛ هنوز آن دو جریان دوقطبی‌ساز که به هر مثنابه دو لبه‌ی قیچی عمل می‌کنند می‌تواند در مقاطع حساس بحران‌زا باشند. لذا هر گونه فرصت‌سوزی در شرایط خظیر امروز می‌تواند آسیب‌های جبران‌ناپذیری بر جای بگذارد. مردمی که چه بسا رأی اعتراضی و چه حتی با عدم مشارکت به نحوی چشم انتظار برآمدن انتظارات خویش از شعار تغییر و بهبود وضعیت اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی هستند در کمپین تبلیغاتی دکتر پزشکیان به برخی چهره‌ها بیشتر از دیگران توجه داشتند و امروز ایجاد کمترین شکاف در آن به اعتماد ایشان بیشترین صدمه و ثلمه را وارد می‌کند.

با این مقدمه کوتاه لازم است توجه داشته باشیم بی تردید جزئومه‌های فساد در همین شوک‌های اجتماعی لانه می‌کنند فلذا با تمام تلاش‌های

کتاب‌ها

«واژه‌های سغدی در متون کهن فارسی» منتشر شد

«واژه‌های سغدی در متون کهن فارسی» منتشر

شد مؤلف در بخشی از پیش‌گفتار این کتاب در که در

۶۲۹صفحه و در انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی منتشر شده، آورده است:«پس از آمدن اعراب

به ایران و از میان رفتن حکومت مرکزی و پیدا شدن حکومت‌های خرد و مولوک‌الطوایفی و چیرگی خط و

زبان عربی، مردم بسیاری از حوزه‌های جغرافیایی ایران که پایداری و ماندگاری ملی خود را در گرو

زبان خویش می‌دانستند، کوشیدند تا از زبان‌های ایرانی به عنوان نمادی ملی در برابر زبان عرب و

اعراب سود ببرند و آنها را حفظ کنند تا بتوانند

ایرانی بمانند و ملیت خود را از دست ندهند. آنها

در این باره آن اندازه پای درنگ فشرده‌ند که حتی حاضر نشدند نماز را به زبان عربی بخوانند. (ک.

تاریخ بخارا / ۶۷)

می‌دانیم که بخش گسترده‌ای از سرزمین‌های ماوراءالنهر، سرزمین سغد، به زبان سغدی سخن

می‌گفتند و در کنار آن، از واژگان و ساختار دیگر

زبان‌های ایرانی میانه شرقی مانند خوارزمی و بلخی

میان‌ه شرقی، به‌ویژه سغدی، داشته‌اند تا آنجا

نوشتار بهره می‌برند. آمیختگی این زبان‌ها، به‌ویژه

زبان سغدی، در حوزهٔ ماوراءالنهر گونه‌ای ویژه از

زبان فارسی را پدیدار کرد که با ویژگی‌های واژگانی

و ساختاری و آوایی خود، تنها در همان حوز، زبانی

کاربرد داشته و دارد، ما نمونه‌هایی از واژه‌های بازمانده

از زبان‌های ایرانی میانه شرقی را که در فرهنگ‌نامه‌ها

و کتب ملل و نحل و نوشته‌های ماوراءالنهری از روزگار

رودکی به بعد کاربرد داشته‌اند، نشان می‌دهیم:زبان

سغدی یکی از نگاه‌های شش‌شاخهٔ ایرانی میانه شرقی

است که از نگاه گسترده‌ی ادبیات و تنوع موضوعی

می‌توان آن را یکی از زبان‌های مهم ایرانی دانست.

سغدی در بلندای چندین و چند سده، از پیش از

اسلام و تا چند سده پس از آن، زبان سرزمین سغد

و بخش‌هایی از سرمقند و بخارا/ بوده و زبان مشترک

و میانجی جادهٔ ابریشم و آسیای مرکزی به شمار

می‌رفته است.زبان سغدی با بهره‌وری از واژه‌های

شماری دیگر از زبان‌های ایرانی میانه شرقی، تا

آمدن اعراب به ایران، زبان مردمان سرزمین سغد

بود، اما پس از چیرگی اعراب بر بخارا و شمار

دیگری از شهرهای فرارود در نیمهٔ دوم قرن سدهٔ

اول هجری، کم‌کم زبان و خط عرب با زبان فارسی

دری و زبان‌های ایرانی میانهٔ شرقی در هم آمیخت

و از همین روی است که زبان قدیم‌ترین نمونه‌های

شعر و نثر فارسی که در حوزهٔ فرارود سروده شده‌اند،

آمیزه‌ای است از واژه‌های سغدی و فارسی دری و کم

و بیش لغت عرب.

مردمان حوزهٔ فرارود، به‌ویژه بخارا، که برای نگهبانی

و پایداری زبان و فرهنگ خویش ده‌ها سال جنگیده

بودند، نمی‌خواستند و نگذاشتند که زبان نیاکان آنها

به‌آسانی کمرنگ شود و پایدار نماند.

بسیاری از واژه‌های سغدی که در متون سده‌های

سوم تا هفتم و هشتم هجری به کار رفته‌اند، نتیجه

کوشش است که مردم سرزمین‌های ماوراءالنهر

فرارود برای ماندگاری زبان مادری خویش داشته‌اند.

زبان نوشته‌های بازمانده از سده‌های سوم و

چهارم تا هشتم و گاه فراتر از این روزگار، نشان

تک‌نویس‌ها

گفت‌وگو با «عاطفه مستری»، هنرمند نقاش به بهانه حضور در نمایشگاه گروهی «کلام روح»

در شهرستان‌ها مبارزه سخت تری برای دیده‌شدن داریم

مرحله سختی است. باید تلاش بکنید تا حرف‌تان را در عالم هنر به کرسی بنشانید. یک ثابت‌قدمی و خلاقیت خاصی می‌خواهد تا در نهایت آثارتان با اقبال عمومی روبه‌رو بشود. در این بین، کسانی هم هستند که آدم را ناامید می‌کنند؛ هر هنرمندی اگر از این موانع عبور بکند، می‌تواند موفق بشود.

با توجه به این‌که در همدان سساکن هستنید، وضعیت هنرهای تجسمی و استقبال علاقه‌مندان در شهرستان‌ها نسبت به تهران چه تفاوت‌هایی دارد؟ مثلاً اهالی همدان شما را به عنوان نقاش می‌شناسند و آثارتان را دنبال می‌کنند؟

مسلماً بین شهرستان‌ها و تهران از لحاظ جایگاه‌ها و گستردگی بخصوص در نقاشی خیلی تفاوت است. برای مثال اگر در شهرستان کسی در هنرش به جایگاه خوبی برسد، سریع به تهران مهاجرت می‌کند و نوعی سرمایه‌های اصلی شهرستان‌ها می‌روند هنر تهران را پررابطر می‌کنند. در چنین فضایی

اگر شما در شهرستان باشید، کار سختی در پیش دارید، مخصوصاً برای پیداکردن استاد خوب که آموزش درست و آکادمیک ببینید. در نهایت هم سرمایه‌گذاری کمی که در شهرستان می‌شود، باعث شده استقبال هنر

کم‌تر از تهران باشد. اگر هنری که در شهرستان دارید به تهران منتقل بشود، مسلماً جایگاه خودش را زودتر پیدا می‌کند و طالب‌بیش‌تری خواهد داشت. در شهرستان شما مبارزه سخت‌تری برای دیده‌شدن و فهمیده‌شدن خواهید داشت.

هنر نقاشی و هنرهای دیگر چه‌قدر بر زندگی و روحیات شما تاثیر گذار بوده؟ آیا بر مخاطبان آثارتان هم تاثیر لازم را داشته‌اند؟
نقاشی مثل مطالعه کتاب و نوشتن و خوش‌نویسی، روح و روان مرا جلا می‌دهد و زندگی‌ام را شادتر کرده. در نقاشی این امر جلوه بیش‌تری دارد و باعث می‌شود هر آن‌چه را در ذهنم اثری بوم سفید پیاده کنم که همه از خلاقیت نشأت می‌گیرد. مخاطبانم بیش‌تر مواقع دنبال راز و مفهوم تابلو هستند و اکثراً با دیدن کارهای جدید، یک قصه جدید پیدا می‌کنند. چه پیشنهادی دارید برای این‌که مردم با هنرهای تجسمی ارتباط

بیش‌تر و بهتری بگیرند و با خرید آثار از هنرمندان حمایت بکنند؟
به نظر من قبل از هر چیز باید زیرساخت‌های دولتی یا خصوصی وجود داشته باشد، یعنی مکان‌هایی باشد برای دیده‌شدن هنرهای تجسمی. وقتی بهترین مکان‌های شهرها به بانک‌ها و ساختمان‌های اداری تعلق گرفته و ساختمان‌های فرهنگی به گوشه و کنار شهر فرستاده می‌شوند، نباید انتظار بیش‌تری برای دیده‌شدن هنرهای تجسمی داشته باشیم. اگر این فعالیت‌ها جلو چشم باشند، مسلماً طرفداران خودش را پیدا می‌کند. درباره فروش آثار، دیده‌شدن مهم است. هنری که دیده نشود، به فروش نخواهد رفت! یکی از راهکارها، تخصص سوسپیدیایی به ادارات و اماکن فرهنگی برای خرید آثار هنری است، یعنی بودجه‌ای باشد تا با خرید اثر از هنرمندان جوان حمایت بشود.

وضعیت هنرهای تجسمی را در جامعه امروز کشور ما چطور ارزیابی می‌کنید؟ به نظر‌تان هنرمندان این رشته، از نظر اقتصادی و کیفیت کارها در وضعیت مطلوبی به سر می‌برند؟

وضعیت تجسمی در کشور فقط برای یک عده معدود خیلی عالی است، برای این‌که به راس هرم هنر برسید، باید سواد خیلی بالایی داشته باشید و مبارزه زیادی بکنید، چون حمایتگر واقعی وجود ندارد. متأسفانه زد و بندها و عوامل زیادی در دیدن‌شدن آثار یک هنرمند تاثیر دارند اما در مجموع هنرهای تجسمی در ایران جایگاه خوبی دارد، طوری که در خاورمیانه جایگاه خوبی داریم. ولی در نهایت ررسیمن به قله سخت است. از لحاظ اقتصادی اگر اثری در کشورهای خارجی مثل اروپا و آمریکا بفروشید، می‌تواند برابر با کل فروش یک نمایشگاه گروهی باشد. پس این‌جا یک ضعف خیلی بزرگ و در اصل کم‌ارزشی مسائل مالی وجود دارد. این جزو مسائل هنگفت کشوری است و نمی‌تواند در توان انجمن هنری باشد.

لطفاً درباره سبک و مفهوم اثر‌تان در نمایشگاه «کلام روح» توضیح بدهید. در کارهای این یکسری شخصیت‌ها هستند. شخصیت‌ها خیلی ساده به فرم‌های آمیمی یا به اشکال تبدیل می‌شوند اما گاهی تبدیل به شخصیت‌هایی هم می‌شوند و این شخصیت‌ها شبیه اشباحی هستند که درون هر انسان وجود دارد. من سعی می‌کنم آن اشباح را در ذهنم ببینم و به شکل دریاوردی و به تجسم تبدیل کنم. در اصل، هم خودم را سبک بکنم و هم احساسات درونی‌ام را به بیننده منتقل می‌کنم.

مظفر یولجیوئوف - ازبکستان

روزنامه‌ها

آنکه مرا آرزوست دیر میسر شود
وینچه مرا در سرست عمر در این سر شود
تا تو نیایی به فضل رفتن ما باطلست
ور به مثل پای سعی در طلبت سر شود
برق جمالی بجست خرمن خلقی بسوخت
زان همه آتش نگفت دود دلی برشود
ای نظر آفتاب هیچ زیان داردت
گر در و دیوار ما از تو منور شود

مجازستان

● خوشگلی و خوشتیپی و هیکل و هوش شاید همش تاثیر گذار باشه ولی بنظرم اصلی‌ترین چیزی که باعث میشه عاشق یکی بشی امن بوده، کسی که بهت حس امنیت میده و مثل خونه میمونه یجور دیگه‌ای قلبت رو لمس میکنه.(Elham)

● شوهر من فردا ۳۸سالش تموم می‌شه و میره تو ۳۹سال. کادو تولد براش وقت ماساز گرفتم و وقتی فهمید چنان ذوق کرد که فک کنم ماشین براش می‌خریدم انقدر خوشحال نمی‌شد. فک کنم ۳۹سالگی یه مرد زیادی درگیر کار و زندگی، این شکلیه دوستان..(مهشید جهانگرد)

● ۱۵۰میلیون پول مدرسه براتون عجبیه، چون دنبال امکانات با اندازه ۱۵۰ میلیون می‌گردین؛ درحالیکه که مدرسه ۱۵۰میلیونی برای برقراری ارتباط با کله‌گنده‌های اقتصادی مملکت. کافیه مادر یا پدر بچه چهار روز بره دم مدرسه با چهارتا خانواده دیگه دوست بشنه و ایسن یعنی چندتا قرارداد میلیاردی تا آخر سال. ببخشید ولی در زمینه اهداف ثبت‌نام در مدرسه هم ذهنتون فقیره. (اگنس‌گری)

تعارف

ماهی رباتیک «DNA» محیطی اقیانوس‌ها را جمع آوری می‌کند

یک ماهی رباتیک برای جمع‌آوری دی‌ان‌ای (DNA) محیطی از آب‌های زوربخ توسعه یافته است. این ماهی رباتیک قادر به جمع‌آوری داده‌های زیست‌محیطی از اکوسیستم‌های دریایی است. به نقل از آی‌ای، محققان موسسه فناوری فدرال زوربخ یک ماهی رباتیک را برای اهداف آزمایشی در دریاچه زوربخ مستقر کرده‌اند. آنها ایو را ایجاد کرده‌اند، رباتی که قادر به جمع‌آوری داده‌های زیست‌محیطی از اکوسیستم‌های دریایی به روشی غیر مزاحم است. تخصص ایو در دم سیلیکونی آن نهفته است که حرکات یک ماهی واقعی را شبیه‌سازی می‌کند. این دم سیلیکونی توسط مپ‌های داخلی فعال می‌شود که سدایی تولید نمی‌کنند. این وسیله نقلیه زیر آبی خودمختار با فناوری بالا (AUV) از یک سونار و یک الگوریتم برای حرکت ایمن زیر آب استفاده می‌کند. علاوه بر این، به یک دوربین برای ثبت تصاویر زیر آب مجهز است. این ربات به طور خاص برای جمع‌آوری نمونه‌های دی‌ان‌ای از آب طراحی شده است. می‌دانیم که حیوانات دی‌ان‌ای را به محیط اطراف خود می‌ریزند که سپس می‌توان آن را جمع‌آوری و بررسی کرد. نمونه‌هایی از دی‌ان‌ای محیطی شامل سلول‌های پوست، مو، مخاط یا حتی مدفوع است. به این ترتیب کارشناسان می‌توانند گونه‌های موجود در یک منطقه را بدون مشاهده مستقیم آنها شناسایی کنند. این ربات یک فیلتر داخلی دارد که با آن قطعات دی‌ان‌ای موجود در آب را جمع‌آوری می‌کند. این ربات توسط یک باله سیلیکونی به حرکت در می‌آید که آب به صورت چرخ‌های به داخل آن پمپ می‌شود. طراحی این ربات به آن کمک می‌کند تا با حضور در محیط با آن درآمیخته شود و مزاحمتی برای ماهی‌ها تقریباً بی‌صدای این ربات به‌ آن اجازه می‌دهد تا در اکوسیستم‌های حساس مانند صخره‌های مرجانی بدون ایجاد وقفه مستقر شود. جالب اینجاست که این قابلیت بدون نویز بودن ممکن است به محققان اجازه دهد تا رفتار طبیعی موجودات دریایی را مشاهده کنند که ممکن است توسط دستگاه‌های دیگر در آنها اختلال ایجاد شود.

هرکرا نزدیک به ۳میلیارد داده آمریکایی‌ها را فاش کردند

۲.۷میلیارد داده شامل نام‌ها، نام‌های مستعار و آدرس‌های فیزیکی توسط یک گروهی هکری منتشر شده است. چند ماه پس از اینکه یک گروه هکری ادعا کرد که نزدیک به ۳میلیارد داده درزیده شده از یک داده را فروخته است اکنون به نظر می‌رسد بسیاری از اطلاعات به بیرون درز کرده است. داده‌ها شامل ۲.۷میلیارد مورد از اطلاعات شخصی افراد در ایالات متحده مانند نام‌ها، شماره‌های تأمین اجتماعی، نام‌های مستعار احتمالی و تمام آدرس‌های فیزیکی که در آنها زندگی می‌کرده‌اند، می‌شود.به نقل از انگجت، گمان می‌رود این داده‌ها که رمزگذاری نشده‌اند، از یک کارگزار به نام داده‌های عمومی ملی به دست آمده باشد. گفته می‌شود که این کسبوکار با جمع‌آوری اطلاعات از منابع عمومی، پروفایل‌هایی را برای افراد جمع‌آوری می‌کند و سپس داده‌ها را برای مواردی مانند بررسی پیشینه و جستجوی سوابق جنایی به فروش می‌رساند. در ماه آوریل یک گروه هکری تلاش کرد تا ۲.۹میلیارد مورد ثبت شده را که ادعا می‌کرد از این شرکت درزیده شده است بفروشد. این داده‌ها شامل اطلاعات شخصی همه افراد در ایالات متحده، بریتانیا و کانادا بود. این گروه به دنبال ۳۰۵میلیون دلار برای کل پایگاه داده چهار تریابتی بود، اما از آن زمان تاکنون بخش‌هایی از داده‌ها توسط نهادهای مختلف به بیرون درز کرده است. راجندین نفر تأیید کردند که اطلاعاتی که در مورد آنها و اعضای خانواده‌شان از جمله برخی از بستگان مرده فاش شده است، دقیق است، اما در موارد دیگر برخی از آنها با افراد اشتباه مرتبط بودند. این امکان وجود دارد که اطلاعات از یک نسخه پشتیبان قدیمی به سرقت رفته باشد، زیرا شامل آدرس خانه فعلی افرادی نیست که گزاراشرگان اطلاعات آنها را با داده‌ها بررسی کرده‌اند.